

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Maročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVII.

V Ljubljani, v torek, dne 14. avgusta 1934.

Štev. 91.

Jasnost je pogoj zboljšanja

Sedanja gospodarska kriza traja že tako dolgo, da je kar nenaravno. Zlasti velja to za Jugoslavijo, ki se more ponašati s tem, da je struktura njenega gospodarstva zdrava, kar ji je opetovano priznala tudi zgodovina. Pri zdravi strukturi gospodarstva pa tudi kriza ne more trajati kar neprestano, temveč se mora vendarle v doglednem času nehati. In mnogo je ljudi, ki pravijo, da bi se kriza pri nas tudi že davno nehala, če ne bi bolnika zdravilo tako mnogo zdravnikov, od teh pa vsak z drugimi sredstvi.

Nastaja tako vprašanje, o katerem se v naši javnosti tudi dostikrat razpravlja, če ne bi bilo bolje, da bi se vse prepuščilo svojemu razvoju ali pa je bolje, da se skuša z umetnimi sredstvi odpraviti sedanja kriza. Z drugimi besedami bi se moglo tudi reči: ali je bolje, da se skuša z državno intervencijo reševati kriza, ali pa je bolje, če se prepusti vse gospodarstvo samemu sebi, da si ono pomaga, kakor si ve in more.

Na prvi pogled je presenetljivo, da sploh more priti do takšne alternative, ker bi pač bila najbolj naravna rešitev ta, da bi gospodarstvo, ali bolje rečeno, ljudje, ki poznajo vse potrebe in težnje gospodarstva povedali, kako je treba krizo rešiti, država pa bi vse te predloge podprla s svojo avtoriteto, da bi se ti predlogi tudi uresničili. Če bi n. pr. izvozniki predlagali kako je mogoče z znižanimi železniškimi tarifami povečati izvoz in s tem doseči za kmetovalca boljše ceno, bi tarifni odbor sklenil znižanje tarif v smislu predlogov izvoznikov in izvoz bi oživel. Takšno harmonično sodelovanje praktičnih ljudi gospodarstva z državo bi naravno najprej privedlo iz stiske in takšno postopanje bi tudi bilo najbolj naravno.

Ker pa niso vsi interesi gospodarskih stanov vedno enako važni in ker tudi najmočnejša država nima te sile, da bi nakrat izvedla vse, kar je potrebno, bi se napravil generalni načrt, kako bi se vsi utemeljeni predlogi gospodarskih ljudi izvedli polagoma. Tako bi prišli do načrtnega gospodarstva, ki je prav za prav le logična posledica vzajemnega sodelovanja države in gospodarskih stanov.

V življenju pa je žal tako, da je dostikrat najtežje izvesti ravno najbolj naravne in najbolj jasne stvari. Tako se je žal izkazalo, da iz mnogih razlogov tudi ni bilo mogoče doseči tega, da bi prišlo do ozkega in resničnega sodelovanja gospodarskih ljudi z državnimi oblastmi. Odveč je, če bi tu razpravljali o tem, če je krivda bolj na tej ali oni strani, ker zadostuje, če to dejstvo konstatiramo.

Ker torej ni bilo onega sodelovanja, zato tudi gospodarstvo ni nikdar prav vedelo, kaj ga čaka. Vsaka napovedana nova uredba je mogla pomeniti za to ali drugo panogo gospodarstva novo stanje. Ker pa se je z druge strani tudi vedno bolj poudarjala večja potreba državne intervencije in ker je tudi v duhu časa, da je ta intervencija čim močnejša, je bila vsaka gospodarska panoga vedno v negotovosti, kaj ji prinese prihodnji dan. To stanje negotovosti so še poostrovala razne govorice, ki so se venomer razširjale o nameravanih ukrepih vlade.

V negotovosti pa je vsako računanje nemogoče. In prepričani smo, da bi bila tako gradbena delavnost večja, ko tudi pogum podjetnikov in izvoznikov večji, če bi mogli že naprej računati vsaj približno s tem, kar pride. Na vsak način bi si gospodarstvo, če bi bila tu vedno potrebna jasnost, samo mnogo več in mnogo bolj pomagalo, kakor pa si je pomagalo. V tej konstataciji pa je tudi razlaga, da je prišlo do onega mnenja, da bi bilo bolje, če se država za rešitev iz krize sploh ne bi brigala, temveč vse prepuščila gospodarstvu samemu. To mnenje dejansko ni bilo nič drugega

kakor nekakšen protest, da gospodarstvo ne ve za bodoče ukrepe vlade.

Na vse zadnje niti ni potrebno, da bi morala gospodarska javnost vedeti v podrobnostih za vse nameravane ukrepe vlade. Toda vsaj za glavne smernice teh ukrepov bi morala vedeti, vlada sama pa bi morala skrbeti za to, da bi se te smernice tudi natančno izvajale. Tudi na ta način bi prišlo do sodelovanja med vlado in gospodarskimi krogi in čeprav bi bilo to sodelovanje nekoliko zmanjšano, bi vendarle zado- stovalo.

Jasnosti je treba in to je osnovni pogoj za izhod iz gospodarske krize. Če se n. pr. reče, da je vlada za povečanje gradbene delavnosti, potem bo pač vsak podjetnik razumel to tako, da vlada ne bo izdala nobenega odloka, nobene uredbe, ki bi podraževala gradbeno delavnost. Praktično bi to pomenilo, da bi mogel vsak gradbeni podjetnik računati s tem, da so sedanji gradbeni stroški maksimalni, ki bi mogli znašati za novo stavbo. Pogoj, da gradbenik sploh začne z novo stavbo je pač, da ima realno bazo za svoj kalkil. Kako pa naj se gradbenik upa delati za bodočnost račun, če mora nakrat konstatirati, da se je kljub tolikrat proglašeni načeli o pospeševa-

nju gradbenega gibanja nakrat podražil vsled vladne uredbe cement in drugi gradbeni material. Omeniti je treba, da je bila že enkrat postavljena vera gradbenikov na največjo preizkušnjo, ko so se že z zakonom dovoljene davčne olajšave za nove hiše zopet z drugim zakonom preklicale. Vsi kalkili za nove hiše, vsi amortizacijski načrti so takrat postali napačni in gradbena delavnost je padla na minimum.

Treba je jasnosti, da more gospodarstvo računati, da se more razviti privatna iniciativa, da morejo delati ljudje, ki imajo denar — in takšnih je še nekaj — in ki imajo voljo za delo. Pogoj razvoja zasebne iniciative pa je, da se da vsemu gospodarstveniku sveto to jamstvo, da se ne bo čez noč izpreminjalo stanje v tej ali oni gospodarski panogi, da nove morebitne uredbe ne bodo Damoklejev meč, ki vise nad gospodarstvom, temveč garancija, da bo z njimi v skladu z obstoječimi in vsem znanimi smernicami olajšano vsako delo, ki služi odpravi gospodarske stiske. V tej smeri je treba popolne jasnosti in samo s tem je omogočeno, da si gospodarstvo pomaga samo in vendar v skladu z intencijami vlade.

Še enkrat: več jasnosti!

Tri nove gospodarske uredbe

Ministrski svet je izdal na podlagi finančnega zakona tri nove gospodarske uredbe, in sicer:

1. uredba o maksimiranju obresti;
2. uredba o uvedbi državne kontrole nad karteli in
3. uredba o prepovedi popravljanja oblike in obutve po industrijsko-tvorniških obratih.

Uredba o maksimiranju obresti določa, da sme znašati pri denarnih zavodih in bačnih obratih obrestna mera največ 4,5 % nad eskomptno mero Narodne banke. Za zadrage in zasebnike pa je dopustna najvišja obrestna mera v višini 8 %.

V najvišjo obrestno mero pa se vštejejo tudi vsa postranska plačila, ko provizija, manipulacijski stroški; itd.

Obrestna mera za vloge sme znašati največ za 1 odstotek znižane eskomptne mere Narodne banke.

Denarni zavod ne sme drugemu zavodu računati večje obrestne mere od 8 %.

Obračuni o dolgovih se morajo opravljati pisмено na monopolističnih obrazcih, kar pomeni zopet novo dajatev.

Končno ima uredba tudi razne kazenske sankcije.

Z drugo uredbu se karteli načeloma prepovedujejo, vendar pa more trgovinski minister izjemno odobriti ustanovitev kartelov.

Vsebinska tretje uredbe je že iz njegovega naziva jasna.

Vse tri uredbe objavimo v prihodnjih številkah v celoti.

Izvoz jabolk se je pričel

Maribor, 19. avgusta.

Kljub vsem protestom in povzetim korakom je danes položaj v naši sadni trgovini ostal isti: edini nosilec kontingentnega sadnega izvoza v Nemčijo je ostal Prizad. Prizadevanja Združenja sadnih eksporterjev in trgovcev za ohranitev svobodne trgovine so ostala brezuspešna.

Združenje samo si še danes ni na jasnem, kaj je z izvozom, ker ne dobi nobenih točnih navodil in pojasnil iz Beograda od Prizada. Tako so danes prispeli carinske prijavnice, ki se priložijo tovarnemu listu in po katerih se deklarirajo pošiljke kot kontingentno blago. Dospelo so v običajnem zavoju brez vsakega pojasnila ali spremnega pisanja. Ne pride pa iz Beograda niti beseda o izvozu samem, o višini premije, na podlagi katere bi bila omogočena kalkulacija pri nakupu sadja od kmeta, prav tako tudi ne o vprašanju refakcij ter drugih še nejasnih pojasnil, glede katerih je Združenje že nešteto-krat zaprosilo za pojasnila.

Kakor rečeno, so carinske prijavnice že prispelo in sicer začasno za 100 vagonov zgodnjega sadja. Kontingentna uverenja pridejo naknadno. Prijavnice in kontingentna uverenja so prispela na naslov nove izvozne ustanove — sindikata, ki se je moral na zahtevo Prizada ustanoviti zaradi lažjega medsebojnega poslovanja. Sindikat, ki nosi službeni naziv »Prigodno udruženje za izvoz jabuka iz Dravske banovine u Njemačku« tvorijo Kmetijska družba in sadni izvozniki gg. Krajnc, Kostajnšek, Vavpotič, Sonnonschein, Göttlich, Šumer, Kerenčič in Suppanz. S tem se je izvoz jabolk faktično začel, vprašanje pa je, kako se bo razvijal.

Naš izvoz ranih jabolk bi se bil prav za prav lahko začel takoj po 15. juliju. Sadje je letos predčasno dozorevalo. Danes bi morali mi imeti že vso razpoložljivo količino ranega sadja prodano. Pred 14 dnevi so bile v Nemčiji za zgodnja jabolka še izredno visoke cene. Ko je vlada na nemških tržiščih največje povpraševanje po jabolkih, je bil naš izvoz zaprt. Sedaj, ko se je končno odprl na splošno zahtevo slovenskega gospodarstva, pa so nas prehiteli druge države. Francoska, kanadska, južnotirolska in madjarska zgodnja jabolka, ki kesneje dozorevajo kot naša, so preplavila nemška tržišča ter pritiskala na ceno. Iz nemških sadnih trgov prihajajo zadnje dni vedno slabša poročila. Radi prenasitnosti trga cena stalno pada ter je danes že tako nizka, da ne bo mogoče naših jabolk, ki so jih skrajja plačali trgovci po Din 1.50 do 1.70, spraviti v denar brez izgube. Niti pri današnji nakupni ceni, ki jo zahtevajo naši producenti, ne bi mogle naše izvozne trdke v Nemčiji uspešno konkurenčno nastopiti.

Na rešitev čaka tudi še vprašanje financiranja izvoza. Dokler nima Priložnostno združenje za izvoz jabolk točnih navodil glede izvoza in dokler ne ve za prave izvozne pogoje, tudi ne more ukrepati o pridobitvi potrebnega denarja za financiranje izvoza. Kredit, ki bi ga dobili člani sindikata, bi služil za lombardiranje faktur na ta način, da bi vsak izvoznik, ki bi v redu oddal naložen vagon v odpremo, na podlagi duplikata računa in duplikata tovarnega lista dobil izplačan račun v gotovini. Riziko odpreme pa bi seveda nosilo Prigodno udruženje, ki bi moralo radi tega s svojimi lastnimi organi nad-

zirati brezhibno odpravo blaga. Imeli pa bodo vsi člani Združenja sadnih trgovcev in eksporterjev priliko izvažati, odnosno prodajati jabolka, pa razumljivo samo v vagonskih pošiljkah.

Kakor je iz zgornjega razvidno, se bo razvijal sedaj izvoz prav za prav na slepo in pod neugodnimi pogoji. Na eni strani popolna nejasnost glede izvoznih pogojev (premijs, kreditiranja, itd.) na drugi strani pa negotovost, kako se bo obračunavalo. Jasno je le to, da bodo nosili ves riziko izvozniki sami. Občudovati moramo naše sadne trgovce in izvoznike, da so se kljub tem oviram z vso vnemo oprijeli trgovine ter skušajo rešiti našemu gospodarstvu milijonske dobrine. Če uspejo, potem bo njihova zasluga, da je obvarovana Slovenija ogromne gospodarske škode. Če ne uspejo, potem bo poleg sadne trgovine uničeno ali vsaj hudo prizadeto tudi naše sadjarstvo za dolgo vrsto let.

Med tem, ko se trgovci toliko trudijo, da bi uredili vprašanje trgovine, so bili producenti sadja preveč pasivni. Samo čakati, da pride kaj od zgoraj, je popolnoma zaman. Šele v torek je bila v Mariboru anketa, ki jo je vodil načelnik kmetijskega oddelka Dravske banovine inž. Zidanšek, prisostvovali pa so ji poleg sadjarskih strokovnjakov tudi zastopniki Kmetijske družbe in podpredsednik senata dr. Ploj z nekaterimi poslanci. Povabljeni so bili na anketo tudi zastopniki sadnih trgovcev, ki se jim je pa prepovedal dostop k posvetovanju, ko so prišli na sestanek.

To gotovo ni bilo pravilno, kakor tudi ne razumemo, da se ni dovolil dostop novinarjem. Če kdo, potem potrebujejo sadni producenti, pomoč javnosti.

Zakaj se je češkoslovaška izognila bančni krizi leta 1931?

Pred nastopom bančne krize v Jugoslaviji l. 1931 so imeli naši denarni zavodi vlog nad 15 milijard dinarjev, češkoslovaški pa nad 90 milijard Kč. Obtok bankovcev je znašal tedaj pri nas približno 6 milijard Din, na Češkoslovaškem približno 6 milijard Kč. Torej sta prišla pri nas na 1 dinar v prometu 2 1/2 dinarja vlog, na Češkoslovaškem pa je bilo to razmerje 1 : 15. Naši denarni zavodi so od nezasišene navale vlagateljev od l. 1931. sem izplačali nad 5 1/2 milijard dinarjev vlog, torej dobro tretjino vlog in približno toliko kolikor je znašal naš denarni obtok. Ako bi bili tudi češkoslovaški vlagatelji zahtevali v takem obsegu svoje vloge po nepotrebnem nazaj, bi bili morali denarni zavodi izplačati nad 30 milijard Kč pri denarnem obtoku 6 milijard. Da to ni mogoče, je jasno, ampak tudi ni bilo potrebno. Zakaj? Ker so češkoslovaški vlagatelji zaupali svojim denarnim zavodom, čeprav so isti imeli neprimerno večje izgube kakor naši, ker so vedeli, da se jim kljub temu ni treba bati za svoje vloge in so ohranili mirno kri. Bili so vzgojeni in poudarjeni o povezanosti med dobrim uspevanjem denarnih zavodov in celotnega gospodarstva. Isto hoče dokazati razstava Zveze jugoslovanskih hranilnic na letošnjem jesenskem ljubljanskem velesejmu. Vsak mora vedeti, da tudi najmanjša vloga koristi vsemu gospodarstvu in državi.

Težka finančna situacija Avstrije

Državni dohodki Avstrije stalno padajo. Krvavi nemiri v februarju in juliju so poleg tega silno povečali državne izdatke. Najbolj pa so ti dogodki škodovali tujskemu prometu. Dočim so projšnja leta pustili tujci v letni sezoni okoli 300 milijonov šilingov, bo letos dohodek od tujkega prometa čisto neznaten. Ker se je tudi poslabšala trgovinska bilanca, je finančni položaj Avstrije nad vse težaven.

**Kdor ne podpira svojega glasila,
zaničuje samega sebe in škodi
skupnim interesom trgovstva.**

Gospodarski pomen Palestine

V sedanji svetovni gospodarski krizi tvori Palestina popolno izjemo. V Palestini se ne vidi nobeni znaki stagnacije, temveč se mora nasprotno konstatirati njen neprestani napredek, in to napredek v hitrem tempu. Izvoz pomaranč in citrusov (pomaranče cepljene z limono) raste vsako leto ter bo letos dosegel že impozantno številko 5.500.000 zabojev. Otvoritev novozgrajene luke v Hajfi, graditev dovodne cevi za petroleje iz Mosula, velik napredek zračnega prometa, načrti novih cest skozi puščavo, vse to vpliva na ugoden razvoj trgovine, da postaja Palestina središče gospodarskega življenja za vse Levanto. Poleg tega je prišlo v zadnjih letih mnogo naseljencev iz dežel z visoko kulturo, ki so prinesli s seboj strokovno znanje, sposobnost, pa tudi ogromna denarna sredstva.

V tem pogledu so zelo pomembne besede predsednika trgovinske zbornice v Tel-Avivu ob otvoritvi VI. levantskega velesejma v Tel-Avivu, ko je dejal v začetku svojega govora: »Industrijske države Evrope so se polagoma začele zavedati pomena Palestine kot središča za plasiranje blaga na Bliznjem vzhodu.«

Dežele Bliznjega vzhoda med Teheranom in Jemenom so ostale tudi po svetovni vojni izrazito kmetijske države. Palestini, ki se nahaja v središču teh pokrajin in ki je najbolj dostopna za uvoz blaga, ima že dobre prometne zveze s svojimi sosedi in te zveze se še neprestano izboljšujejo. Razume se, da se v Palestini tudi že ustvarja domača industrija, ki bo, kakor kažejo vsi znaki, rapidno rastle. Po priznanju tamošnjih industrialcev samih pa bo morala Palestina večino sirovin še uvažati.

Pod temi pogoji je postal velesejem v Tel-Avivu hitro središče trgovinskega poslovanja za vso Levanto. In ta njegov pomen spoznavajo vedno bolj tuji izvozniki, vsled česar tudi število razstavljalcev na velesejmu stalno raste. Tako se je število razstavljalcev od zadnjega sejma povečalo od 1200 na 2000.

Na VII. levantskem velesejmu, ki je bil od 26. aprila do 5. junija, je bila prvič zastopana tudi kraljevina Jugoslavija. Razstavilo je precejšnje število jugoslovanskih tvrdk, ki so bile zastopane po stalnem zastopstvu tvrdke »Jugolevante«, d. d. v Palestini.

S to prvo našo gospodarsko manifestacijo se nam je posrečilo, da smo zainteresirali za naše predmete vse uradne in go-

spodarske kroge Palestine, kar se je najbolj jasno pokazalo ob otvoritvi velesejma, ko sta tako predsednik velesejma kot vrhovni komisar v Palestini posebej naglasila naše prvo sodelovanje na velesejmu.

In čeprav smo bili več ko skromno zastopani v primeri z drugimi državami, je vendar vladalo za našo razstavo izredno zanimanje. Mnogo naših razstavljalcev je dobilo uradno priznanje od velesejske nagradne komisije, ki jim je podelila zlato medalje in druge nagrade. Pripomniti je treba, da se je podeljevalo nagrade po strogi presoji vrednosti razstavljenega blaga. Večina jugoslovanskih razstavljalcev je dosegla tudi neposredne trgovske uspehe.

Tako je dobila tvrdka »Jugolevante« fiksnararočila za tvrdke: »Destalite«, d. d., tvornico gumbov in galanterijskega blaga v Zagrebu, »Siva«, tvornico krtač in ščetk v Osijeku, »Štirak«, Marcel Kop, d. d. tvornico škroba in lepenke v Subotici, »Titan«, d. d., tvornico železnega in ključavničarskega blaga v Kamniku in »Kuplin«, d. d. tvornico konzerv v Novem Sadu.

Razen za te industrijske skupine je vladalo posebno zanimanje za zdravilne rastline ter je pričakovati za nje še velika naročila.

Za časa razstave je bila deljena interesentom voda Rogaške Slatine, ki je bila zelo dobro sprejeta. Vodijo se pogajanja z bolnišnicami in delavsko bolniško blagajno za uvoz te vode. Upanje je, da se pogajanja ugodno zaključijo, ker so naše cene dokaj nižje, kakor pa so za Vichy-vodo, ki je tam uvrščena.

Tudi pivo bi se moglo izvažati v Palestino.

Nadalje je možnost za prodajo večjih količin tobaka v listu za palestinske cigaretnice tvornice.

Nadaljnji izvoz jugoslovanskega blaga v Palestino je predvsem odvisen od tega, kako bi mogel biti jugoslovanski izvoz postavljen na takšno podlago, da bi bil popolnoma konkurenčen.

Kakor se je že poudarilo mnogokrat, je glavna ovira za povečanje našega izvoza v Palestino pomanjkanje direktne pomorske zveze s Palestino. Druga nadaljnja velika ovira je v deviznih predpisih in pa v visokih železniških tarifah. Odprava vseh teh ovir je odvisna le od nas samih. Zato bi smeli upati, da bodo vse te ovire tudi izginile.

Uredba o izdelavi in uporabi plemenitih kovin

Na podlagi finančnega zakona za l. 1934-1935 je izdal ministrski svet na predlog finančnega ministra uredbo o nadzorstvu proizvodnje in uporabi plemenitih kovin, ki se glasi:

Čl. 1. Plemenite kovine se morejo uporabljati v kraljevini Jugoslaviji le za splošno-koristne namene. Uporaba plemenitih kovin v industrijske ali druge upravičene namene se dopušča samo izjemoma po določilih pravilnika o ureditvi prometa z devizami in valutami.

Čl. 2. Plemenite kovine v smislu te uredbe so: platina s platinsko skupino (osmium, iridium, paladium, rutenium, rodium), zlato in srebro.

Čl. 3. Pravico odkupa celotne proizvodnje plemenitih kovin v državi ima Narodna banka kraljevine Jugoslavije v imenu države.

Čl. 4. Rudarska in druga podjetja v državi, ki proizvajajo plemenite kovine kot svoj glavni ali postranski proizvod, ali katerih proizvodi vsebujejo plemenite kovine, brez ozira na to, če se ti pridobivajo v državi ali izven nje, morajo ponuditi Narodni banki vso svojo proizvodnjo na odkup. Ponudbe se morajo izvršiti vsaj enkrat na mesec.

Kot rudarska podjetja se smatrajo vse osebe ali podjetja, ki imajo rudarske koncesije, rudosledne pravice, rudarske zakupe ter vse drugo, kar spada pod določila rudarskega zakona.

Čl. 5. Narodna banka more odkupiti v smislu predhodnega člena ponujene proizvode po svetovni tržni ceni. Izplačila odkupljenih proizvodov se plačujejo v dinarjih.

Izjemno more finančni minister odobriti odkup ponujenih proizvodov tudi v tuji va-

luti. Dovoljenje za odkup v tuji valuti se sme izdati do največ 35% proizvodnje. Ostanek se odkupi v dinarjih.

Čl. 6. Da se izvršujejo določila te uredbe, so vsa pod čl. 4. navedena podjetja pod državnim nadzorstvom, odnosno pod nadzorstvom Narodne banke.

Način izvrševanja tega nadziranja predpiše finančni minister v sporazumu z ministrom za gozdove ter Narodno banko, in sicer posebej za vsako podjetje z ozirom na metode, po katerih se pridobivajo plemenite kovine v tem podjetju.

Nadzorni organi so obvezani, da ohranijo vse strokovne skrivnosti podjetja v tajnosti.

Čl. 7. Vsako razpolaganje s plemenitimi kovinami ali njihova uporaba v nasprotju z določili te uredbe, se smatra za tihotapstvo.

Kršitve teh določil se kaznujejo z globo do 1.000.000 Din, čež ta znesek pa, če je vrednost tihotapljenih kovine večja od tega zneska.

V ponovnem primeru se more na predlog finančnega ministra in Narodne banke odvzeti s sklepom ministrskega sveta organom podjetja pravica uprave podjetja, nato pa tudi rudarska koncesija, oziroma pravica podjetja do obratovanja.

Čl. 8. Kazni po tej uredbi izreka finančni minister. Preiskava prestopkov uredbe in izrek kazni se vršita po postopku, ki je predpisan s pravilnikom o ureditvi prometa z devizami in valutami. Določila čl. 19. do 19.g. tega pravilnika se bodo uporabljala tudi pri uporabi te uredbe, v kolikor bi to bilo potrebno.

Čl. 9. Ta uredba stopi v veljavo z dnem njene objave v »Službenih novinah«. (To je z dne 10. avgusta.) V enem mesecu po objavi te uredbe so vsa podjetja, navedena

v čl. 4. te uredbe, dolžna, da se prijavijo Narodni banki, da se predpiše način njihovega nadziranja v smislu odstavka 2. čl. 6 te uredbe.

Takse za dovoljenje točenja pijač na sejmi

Davčni oddelek finančnega ministrstva je izdal to pojasnilo: Pri izdajanju dovoljenja za točenje pijač na sejmi je treba plačati te takse: Če se izda takšno dovoljenje osebam, ki nimajo stalnega obrta na področju občine, v kateri je sejem, je treba plačati polno takso po tar. post. 92 taksnega zakona. Če pa ima oseba, ki prosi za takšno dovoljenje, že neki stalni obrt v kakšni občini, potem se plača taksa po tar. post. 94, točka 3, pod c v višini 100 Din, kakor za prodajalnice. Če se pa izda dovoljenje za več sejmov, se plača le ena taksa in ne za vsak sejem posebna taksa. Torej: za eno dovoljenje se mora plačati ena taksa, brez ozira na to, za koliko sejmov se izda dovoljenje.

Predlogi za oživiljenje sarajevskega gospodarstva

Trgovinsko-industrijska zbornica v Sarajevu je razpisala anketo med raznimi gospodarskimi ustanovami, kaj da treba podvzeti, da se poživijo gospodarski življenje na področju sarajevske zbornice. Med prvimi je odgovorilo na stavljeno vprašanje Združenje trgovcev v Sarajevu. Združenje pravi, da bi bilo v prvi vrsti potrebno bolj tesno sodelovanje samoupravnih oblasti z gospodarskimi ustanovami. Nujno potrebno bi nadalje bilo, da se zniža kladrimina. Nadalje bi bilo treba znižati ceno električnega toka za trgovino, industrijo in obrt. Da bi se bolje organizirala prodaja blaga, bi se morala prirediti v Sarajevu dvakrat na leto dva celotedenska sejma. Mnogo bolj bi bilo treba izkoristiti Sarajevo v turističnem pogledu. Končno predlaga Združenje trgovcev, da se ustanovi v Sarajevem gozdarska ali rudarska fakulteta.

Obisk Mariborskega tedna

Je vedno večji. Pretako sredo je obiskalo Mariborski teden 37 članov ljubljanskega Obrtniškega društva pod vodstvom svojega predsednika Ivana Rebeke. Bili so iskreno pozdravljeni in sprejeti od svojih mariborskih tovarišev. Ogledali so si seveda zlasti obrtniško razstavo ter izrekli svojim mariborskim tovarišem iskreno priznanje. — Zelo obiskujejo mariborski teden tudi razne skupine Avstrijcev. Nekatere skupine štejejo kar po več sto članov. Tako bo tudi po obisku — in ne samo po svojih razstavah in prireditvah — III. Mariborski teden prekosil vse dosedanje. Posebno velik obisk pa se obeta v sredo, ko se zaključi Mariborski teden z velikim umetnim ognjem na Mariborskem otoku.

Paradoks o žetvi

Nekoč je bilo tako, da je kmetovalec vsak dan gledal polje, kako bo obrodilo in da je imel samo eno željo, da bi njegovo polje čim bolj bogato obrodilo. Danes pa je drugače. Kmetovalec gleda s strahom, če kaže žetev predobro, kajti preobilni pridelek zniža tako zelo ceno, da dobi kmetovalec od svojih pridelkov manj, kakor pa če je letina slaba. Slaba letina dvigne danes ceno in vsi pridelki se prodajo z lahkoto. Pri dobri letini pa kmetovalec dostikrat niti za slepo ceno ne more prodati svojih pridelkov.

»Glasnik Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine

z dne 10. avgusta ima to vsebino: Trgovinski minister o jugoslovansko-grški trgovinski pogodbi — Jugoslovansko-grška trgovinska pogodba — Gospodarske razmere posameznih držav: Gospodarski značaj Palestine. Uvoz sadja v Nemčijo in izgledi za letošnji trgatve. Uvoz pšenice in koruze v Nemčijo in novi zakon o žitnem gospodarstvu. Izgledi za naš letošnji izvoz vina — Pregled tujih trgov: avstrijskega, nizozemskega, francoskega trga s pšenico in koruzo, italijanskega in trga s čebulo — Trgovinske in politične vesti: iz Amerike, Francije, Španije, Palestine, Bolgarske, Holandske in Nemčije — Gospodarska vprašanja in dogodki: Revizija avstrijsko-jugoslovanske trgovinske pogodbe. Pogajanja v New Yorku zaradi kreditov Nemčiji za nabavo sirovin. Pospeševanje živinoreje v Grčiji — Gibanje zunanje trgovine. — Prometne vesti — Razstave in sejmi — Drobne vesti. Glasnik Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine izhaja vsakih deset dni in velja za vse leto 200 Din. Naroča se pri upravi lista Beograd, Ratnički dom.

Po svetu

O rekonstrukciji bolgarske vlade se govori v informiranih sofijskih političnih krogih. Po teh vesteh bi prevzel v sedanji bolgarski vladi zunanje ministrstvo bivši ministrski predsednik Mušanov, polkovnik Filipov pa notranje ministrstvo.

Gičev, bivši minister zemljodelcev v vladi Mušanova, demantira, da bi bil kdaj v zvezi z makedonstvujušimi. Njegov demant pa nima posebno prepričujoče sile.

Italija je baje zagrozila Albaniji, da zasede del albanskega ozemlja, če Albanija ne plača svojih dolgov Italiji ali če ne sprejme italijanskih zahtev.

18 špijskih procesov je bilo v Italiji v prvih šestih mesecih tega leta. V vseh teh procesih je bilo obsojenih 35 oseb, od katerih ena na dosmrtno ječo, druge pa na ječo od 25 let do na 2 in pol leta.

Italija je povišala svoje poslanstvo na Dunaju v veleposlanstvo, da s tem še bolj poudari svojo odločno voljo, da brani neodvisnost Avstrije. Za prvega veleposlanika bo najbrže imenovan drž. podtajnik Su-vich.

Nemški veleposlanik v Rimu v. Hassel bo najbrže odpoklican, ker je bil v predobrih odnosih z bivšim avstrijskim poslanikom dr. Rintelenom. Kot njegov naslednik se imenuje sedanji nemški zunanji minister v. Neurath, ki je že bil nekoč veleposlanik v Rimu.

O Hitlerju piše londonska »Morning Post«, da bo postal od revolucionarnega voditelja reakcionarni voditelj. Isti list pravi, da boj za Hitlerjevega naslednika še ni končan. Še nadalje gre boj ali naj postane Hitlerjev namestnik general Blomberg ali Göring.

Rusija je po še nepotrjenih vesteh že zaprosila za sprejem v Društvo narodov. V tajništvu Društva narodov ne zanikajo, da bi prejeli to prošnjo. Prošnja pa bo objavljena šele potem, ko bo sprejem Rusije popolnoma zagotovljen, da more Rusija v nasprotnem primeru svojo prošnjo tajno umakniti.

Po svojem povratku v Anglijo bo najbrže MacDonald podal ostavko, ker konservativna parlamentarna večina vedno bolj odločno zahteva čisto konservativno vlado.

Herriot je odpotoval v glavno latiško mesto Kaunas, da pridobi Latiškoza vzhodni pakt.

Pravosodni minister Cheron namerava predložiti parlamentu zakonski načrt o pobijanju propagande proti narodnemu edinstvu Francije. Zakon bo zlasti naperjen proti raznim gibanjem v Alzaciji-Loreni ter proti provansalcem.

Zopet so našli peklenški stroj v pariški podzemeljski železnici. Stroj je imel toliko razstreliva, da bi bila razrušena vsa postaja, če bi eksplodiral.

Dr. Schuschnigg dobi svojo telesno stražo, ki bo sestavljena iz bivših avstrijskih oficirjev, da ga obvaruje pred atentati.

Knez Starhemberg je izjavil, da je sicer 90% Avstrijcev za Habsburžane, da pa to vprašanje danes ni aktualno, ker so proti restavraciji Habsburžanov države Male antante.

Narodni socialisti so po Dunaju in v provinci razširili letake, v katerih napovedujejo novo teroristično akcijo. Zlasti groze vsem sodnikom, ki so obsodili narodne socialiste na smrt.

Rintelovo stanje se je izboljšalo, ker je embolija popustila.

Iz zapora je bil izpuščen bivši dunajski župan Seitz. Izpuščen je bil na izrečno odredbo kancelarja Schuschnigga.

Gömbös odpotuje prihodnje dni v Varšavo, kjer bo skušal pridobiti Poljsko za pristop k italijansko-madžarsko-avstrijskem sporazumu. S pridobitvijo Poljske za politiko, ki bi bila naperjena proti Mali antanti, bi Mussolini znova utrdil svojo politiko. Temu cilju služi baje Gömbösovo potovanje.

Kardinal Pacelli ne odstopi kot državni tajnik Vatikana, kakor so poročali listi.

Mesto nemščine se uvede v latiških šolah s prihodnjim šolskim letom angleščina kot obvezen predmet.

Predsednik japonske vlade Okada je izjavil, da ne veruje v vojno z Rusijo.

Baskičke občine so sklenile, da se več ne pokorje odredbam madridske vlade in so zato izvolile posebni pokrajinski odbor. Madridska vlada je zapovedala aretacijo vseh županov, ki so izvedli te volitve. Delavske organizacije na Baskem so na aretacije odgovorile z generalno stavko. Madridska vlada bo sedaj najbrže proglasila obsedno stanje. Bati se je krvavih nemirov.

Denarstvo

Nova uprava združenja bančnih zavodov za Dravsko banovino

Da se omogoči pristop k Združenju denarnih zavodov tudi zavarovalnicam, so se izpremenila pravila Združenja. Ker je ta pravila Zbornica za TOI odobrila, je bila v petek izredna skupščina Združenja, na kateri se je konstituirala uprava Združenja takole: predsednik dr. Ivan Slokar, gen. ravnatelj Zadrugne gospodarske banke, prvi podpredsednik Avgust Tosti, ravnatelj Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo, II. podpredsednik dr. Fran Pavlin, ravnatelj Ljubljanske kreditne banke, člani: dr. Ivan Bole, gen. ravnatelj zav. banke »Slavije«, dr. Josip Dermastija, gen. tajnik Vzajemne zavarovalnice in predsednik Krajevne zveze zavarovalnic, Josip Smertnik, ravnatelj Celjske posojilnice, d. d. in dr. Djuka Vrbanić, ravnatelj ljubljanske podružnice Prve hrv. štedionice. Člani nadzorstva so: Stanislav Briški, prokurist Prometne banke, Josip Ljubić, ravnatelj ljubljanske podružnice Jugoslovanske banke in dr. Leon Skala, ravnatelj Zedinjene zavarovalnice v Ljubljani.

Stanje Narodne banke

Po izkazu Narodne banke z dne 8. avgusta se je njeno stanje izpremenilo takole (vse številke v milijonih Din):

Zlata podloga se je povečala za 8,9 na 1.800,5, valutna za 0,265 na 0,267, dočim je devizna padla za 0,5 na 103,5.

Devize, ki ne spadajo v podlogo, so se dvignile za 14,8 na 34,2.

Vsota kovanega denarja v niklju in srebru se je zmanjšala za 11,1 na 247,2.

Posojila so se povečala za 2,8 na 1.820,5. Eskontna so se povečala za 2,7 na 1.582,2, lombardna pa za 0,1 na 238,2.

Bivši predjemi državi so povečani za 0,14 na 1.719,4.

Vrednost raznih fondov in vrednostni papirji so ostali v glavnem neizpremenjeni, račun nepremičnin pa je povečan za 0,3 na 156,3.

Razna aktiva so se povečala za 8,9 na 162,5.

Na pasivni strani so se razni fondii povečali za 0,7 na 105,3.

Obtok bankovcev se je povečal za 7,2 na 4.177,1.

Obveze na pokaz so se povečale za 18,0 na 1.178,3.

Obveze z rokom pa so se zmanjšale za 4,6 na 861,2.

Razne aktive so se pomnožile za 3,3 na 246,0.

Skupno kritje znaša 33,55 %, dočim je samo zlato naraslo na 33,62 %.

*

Po izkazu Bolgarske narodne banke z dne 31. VII. je znašal obtok bankovcev 2.500,2 milijonov levov. Zakonito kritje je znašalo koncem julija 35,28 odstotkov.

Po poročilu Angleške banke je naraslo število bankovcev v obtoku za dva milijona funtov in doseglo rekordno višino 312,8 milijonov funtov. Niti v času vojne ni dosegel obtok bankovcev te višine. Nekateri mislijo, da se je tako zelo povečalo število bankovcev z namenom, da se koristi izvozu.

Ker Nemčija ne plačuje svojih dolgov za dobavljene sirovine, so angleški tvorničarji in bombažni izvozniki sklenili, da pretrgajo vse trgovinske stike z Nemčijo, dokler ne plača svojih starih dolgov.

Inflacija v Nemčiji napovedujejo angleški listi kot neizogibno posledico sedanjih gospodarskih in političnih razmer v Nemčiji. Inflacija bi se mogla preprečiti po mnenju angleških finančnikov le na ta način, da omeji Hitler oboroževanje in da se odreče svojemu programu za znižanje brezposelnosti. Ker ni verjetno, da bi se mogel Hitler temu odreči, računajo v londonskih finančnih krogih z inflacijo v Nemčiji, zlasti še, ker to zagovarjajo tudi nekateri nemški industrialci.

Pogajanja zaradi ureditve ruskih dolgov v Ameriki so napredovala že v tej meri, da se računa z njih skorajšnjim ugodnim zaključkom.

„Ljubljana v jeseni“

Od 1. do 10. septembra t. l. priredi Ljubljanski velesojem svojo letošnjo prireditelstvo »Ljubljana v jeseni«. V okviru te prireditve bo dne 8. septembra veliko nagradno tekmovanje jugoslovanskih harmonikarjev, ki se ga more udeležiti vsak igralec na harmoniko iz Jugoslavije. Za dobre igralce so predvidene lepe nagrade, kolajne in diplome. Interesenti naj se čimprej prijavijo, oziroma naj zahtevajo podrobnejša navodila od uprave Ljubljanskega velesoja v Ljubljani.

Prijave razstavljalcev za jesenski Ljubljanski velesoj od 1. do 10. septembra 1934. sprejema uprava velesoja v Ljubljani samo še do 15. Ker je samo še nekaj razstavnega prostora na razpolago, naj se p. n. tvrdke izvolijo s prijavo pozuriti.

O slovanskih narodnih plesih nimamo nobene izčrpane publikacije. Zato izide ob priliki festivala »Slovanski plesi«, ki bo v zvezi z letošnjim jesenskim velesojem v Ljubljani od 1. do 10. septembra, v propagandni namen brošura s potrebnim komentarjem o plesih, narodnih nošah in muziki. Nas Slovence bosta zlasti zanimala belokranjsko kolo in raj pod lipo pri Ziljanah. Pa tudi ostali plesi, kakor iz Južne Srbije, bodo vzbujali nedvomno največjo pozornost. Kakor trdijo poznavalci, bo ena najbolj karakterističnih

nih plesnih skupin kolo iz skopske Črne gore, katerega organizator je narodni poslanec inž. Veljko Veljković.

Hvalevredno je, da bomo gledali tudi narodna kola z naše jadranske obale. Na pr. Moreška (Maur), ki jo je filmal prof. dr. Pospisil iz Brna in jo prikazal kot jugoslovansko narodno igro po vseučiliščih v Angliji in Ameriki. Moreška je zelo učinkovita, ker so vsi plesalci kostimirani in bijejo boj v raznih figurah, vsak z dvema jeklenima mečem, vmes pa svira godba.

Zanimiva bo primerjava med našimi jugoslovanskimi koli in plesi ostalih bratskih slovanskih narodov, kakor Čehoslovakov, Poljakov in Bolgarov. Vsi ti nam pripravljajo vesela presenečenja. Čehoslovška skupina iz Plzna n. pr. s svojo selsko svatbo.

Vsi številni plesi se bodo izvajali na velikem sokolskem telovadišču v Tivoliju, ki ga je ljubljanska mestna občina preuredila v ta namen, če bo pa slabo vreme, pa v Unioni in drugih večjih dvoranah.

Poleg tega bodo v paviljonu I na velesojmu, kjer bo nameščena Glasbena razstava, dnevno popoldne koncerti.

Ta čas bodo operne in dramske predstave na prostem in v gledališču, veliki koncerti itd.

dukcija je posledica davčnih olajšav za nove avtomobile.

Uredbo o maksimiranju cen je izdal nemški minister za gospodarstvo. Cene živilom in drugim neobhodnim potrebščinam se smejo povišati le z dovoljenjem ministra za gospodarstvo.

Letošnja trgateg v Avstriji bo srednje velika, kakovost vina pa bo prvovrstna.

Cena pšenice v Melbournu v Avstraliji je dosegla dne 6. t. m. 3 šilinge in 9 penijev, kar je najvišja cena od l. 1930.

Letošnja žetev žitaric bo radi suše krila komaj tri četrtine vse ameriške potrebnosti. Cene žitom so se začele zato dvigati.

Radi slabih izgledov za bombažno žetev so začele v Ameriki rasti cene za bombaž. Egipski bombaž se je tudi podražil, vendar pa v manjši meri ko ameriški.

Čehoslovške železnice so imele v prvih petih mesecih t. l. 1118 milijonov dohodkov in 1324 milijonov Kč izdatkov. Deficit se je napram lani znižal od 285 na 206 milijonov Kč.

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Ivan Jelačin
Ljubljana

Zaloga sveže prazene kave, mletih dišav in ručninske vode

Točna in solidna postrežba!
Zahtevajte cenik!

Mednarodni trg s čajem

Mednarodni odbor za čaj, ki so ga leta 1933. ustanovili čajni producenti iz Britanske in Nizozemske Indije ter Cejlona, je izdal svoje prvo letno poročilo. Po tem poročilu so vse tri dežele v preteklem poslovnem letu izvozile 651 milijonov funtov čaja, od skupnega svetovnega izvoza 797 milijonov funtov. Samo britanski imperij je izvozil 515 milijonov funtov čaja. — Konzum čaja se je povečal v Rusiji za 20, v Irski pa 2-2 milijonov funtov.

Dobava-prodaja

Direkcija drž. železnic v Subotici sprejema do 20. avgusta ponudbe o dobavi 80.000 kg portland-cementa; do 25. avgusta pa o dobavi 10.000 kg surovega železa.

Direkcija drž. rudnika Kakanj sprejema do 23. avgusta ponudbe o dobavi 1000 kg bombaževine in 500 kg cunj za čiščenje.

Direkcija drž. rudnika Kreka sprejema do 30. avgusta ponudbe o dobavi 150 kg firneža, 160 kg petroleja in 1000 pol smirkovega papirja.

Splošni oddelek Direkcije drž. železnic v Ljubljani sprejema do 16. avgusta ponudbe o dobavi 11.500 pol konceptnega papirja in 15.000 pol pisarniškega papirja.

III. oddelek vojni-tehničnega zavoda v Zagrebu sprejema do 5. septembra ponudbe o dobavi 160.000 zakovic.

Pri glavnem sanitetnem skladišču v Zemunu bodo naslednje ofertne licitacije: dne 21. avgusta za dobavo raznih zdravil; dne 22. avgusta za dobavo 2000 rjuh; dne 23. avgusta za dobavo 50 emajliranih loncev, 100 kosov kuhinjske posode; dne 24. avgusta za dobavo 600 vreten kirurškega sukanca in 1000 brizgalk; dne 25. avgusta za dobavo raznih zdravil in olj; dne 29. avgusta za dobavo 700 zdravniških plaščev in 4000 bolniških plaščev; dne 30. avgusta za dobavo dezinfekcijskih sredstev, mila in olja za mazanje poda; dne 4. septembra pa za dobavo papirja, papirnatih predpasnikov, kartonskih škatlic itd. (Pogoji so na vpogled pri istem skladišču.)

Les se prodaja na dražbi dne 16. avgusta ob 11. uri dop. pri šumski upravi Boh. Bistrica. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani.)

Razna dela se oddajo pri Komandi dravske divizijske oblasti v Ljubljani potoni ofertnih licitacij, in sicer: dne 16. in 17. avgusta za oddajo krovskih del na objektih vojašnice »Kralja Aleksandra I.« v Ljubljani ter dne 25. avgusta za oddajo naprave drenaže v skladišču vojašnice v Skofji Loki. (Pogoji so na vpogled pri inženjerskem oddelku te komande.)

Nabava pisarniških potrebščin. Direkcija pošle v Ljubljani razpisuje prvo pismeno licitacijo za dobavo raznih pisarniških potrebščin, motvoza in pečatov. Licitacija bo dne 31. avgusta t. l. ob 11. uri v pisarni ekonomskega oddelka soba št. 42, Sv. Jakoba trg št. 2. Najkasneje do desetih na dan licitacije se mora položiti 5 % kavicaja. Pogoji po Din 20 — v pisarni direkcije.

Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 17. septembra ponudbe o dobavi 15.600 kg železne pločevine, 360 m jadrenine, 7 kg merlina in 20 garnitur dežnih oblek.

Razpisani sta naslednji ofertni licitaciji: dne 11. septembra pri Upravi policije v Zagrebu za dobavo 30 zimskih kožuhov; dne 14. septembra pa pri Direkciji drž. rudarskih podjetij v Sarajevu za dobavo 245 tračnic, 490 spojnic, 980 vijakov z maticami, 980 obrobov za vijake, 1300 podložnih plošč in 7000 tračnikov.

Dne 10. septembra bo pri ekonomskem oddelku Gen. dir. drž. železnic v Beogradu ofertna licitacija za dobavo 20.000 kg svinca, 10.000 kg antimona; dne 11. septembra za dobavo 9589 polžastih peres za lokomotive in 750 spiralnih peres za vagoni. (Pogoji so na vpogled pri strojnem oddelku Direkcije drž. železnic v Ljubljani, Ljubljanski dvor, soba 194, vsak delavnik med 10. in 12. uro.)

Dvig hranilnih vlog na Poljskem

Hranilne vloge na Poljskem so od dne 1. aprila 1933 narasle dne 1. aprila 1934 od 1.304 na 1.365 milijonov zlotov. Od teh vlog odpade na občinske hranilnice 546,1, na poštne hranilnice 525,8, na kreditne zavode 264,0 in na druge manjše zavode 29,7 milijonov zlotov. Najbolj so narasle vloge v poštne hranilnice, dočim so vloge v kreditnih zavodih nekoliko nazadovale. V letošnjem drugem četrtletju so se vloge ponovno dvignile in dosegajo po približnih računih že poldrugo milijardo zlotov.

Dr. Pirčeva sladna kava

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke. Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

Razglas.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani razglašuje po členu 11. naredbe gospoda ministra za trgovino in industrijo z dne 27. junija 1928, št. 14402/III., o legitimiranju trgovcev, industrijcev, obrtnikov in njih potnikov, kadar zbirajo naročila in o izdajanju legitimacij za trgovske potnike (Uradni list z dne 24. avgusta 1928, št. 289/81), da je izdala v razdobju nadaljnjih treh mesecev in sicer od 1. aprila 1934 do 30. junija 1934 naslednje nove legitimacije:

185. Lešnjak Gvido, Ljubljana — Manufaktura »Rekord« Schlesinger Viljem, trgovina z manufakturo, Ljubljana.
186. Petrušević Aleksander, Dubrovnik — »Alko« d. z. o. z., izdelovanje in prodaja alkoholnih in brezalkoholnih pijač, Ljubljana.
187. Drobnik Franc, Smartno ob Paki — Josip Ornič, trgovina z mešanim blagom, deželni pridelki, vinom in sadjem, parna pekarna, Ptuj.
188. Gajšek Karel, Maribor — Mariborska tekstilna tovarna d. z. o. z., tekstilna tovarna, Maribor.
189. Neuman Josip, Zagreb — Filip Bumiller, D. Löbl naslji. i Slavko Tomljenović k. d., tovarna palice in bičevnikov, Celje — Zagrad.
190. Varon Sabilaj R., Beograd — »Elka« Kudiš Leo, tekstilna tovarna, Celje.
191. Maloprav Viktor, Ljubljana — »Dental-Depot« Golob Karel, trgovina z zobozdravniškimi in zobotehničnimi potrebščinami, Ljubljana.
192. Blažević Zvonko, Ljubljana — »Tehna« družba z. o. z., tehnično biro, Ljubljana.
193. Salgo dr. Bela, Zagreb — Novak Janko, tovarna pletenin, Radovljica.
194. Seretin Josip, Varaždin — Ornič Josip, trgovina z mešanim blagom, dežel. pridelki, vinom in sadjem, parna pekarna, Ptuj.
195. Petrič Jakob, Gornja Radgona — Ornič Josip, trgovina z mešanim blagom, dežel. pridelki, vinom in sadjem, parna pekarna, Ptuj.
196. Gantar Leopold, Karlovac — Gantar Anton, čevljarstvo, Ziri.
197. Kerne Ivan, Ljubljana — Vinocet d. z. o. z., tovarna vinskega in špirtovega kisa, Ljubljana-Vič.
198. Čulig Mihovil, Maribor — Foto-Kompanija d. z. o. z., tovarna fotografskih kartonov in drugih kartonov, Maribor.
199. Krajec Franc, Stepanja vas — Confiserie »Saloma« Salomon Edgar, slaščičarstvo, izdelovanje keksov, sladoleda, kanditov in bonbonov, Ljubljana.
200. Krajec Ivan, Stepanja vas — Confiserie »Saloma« Salomon Edgar, slaščičarstvo, izdelovanje keksov, sladoleda, kanditov in bonbonov, Ljubljana.
201. Gaspari Karol, Maribor — Mariborska tekstilna tovarna, družba z. o. z., tekstilna tovarna, Maribor.
202. Hermann Franc, Šoštanj — Hermann Marija, trgovina z mešanim blagom, Šoštanj.
203. Kovac Franc, Ljubljana — Pučnik K., krojaštvo ter trgovina z manufakturnim, modnim in galanterijskim blagom ter naravno obleko, Ljubljana.
204. Zalokar Franc, Ljubljana — Anglo-Jugoslavensko Petrolejsko d. d., prodaja bitumena, zemskih plinov, nafte, zemskega voska, asfalta, petroleja, mazalnih olj, Ljubljana.
205. Cerar Franc, Škofja Loka — Tovarna klobukov »Sešir« d. d., tovarna klobukov, Škofja Loka.
206. Končija Florijan, Bosanski Brod — Foto-Kompanija d. z. o. z., tovarna fotografskih kartonov in drugih kartonov, Maribor.
207. Horvat Franc, Maribor — Lipošek Gustav, trgovska agentura in komisija, Maribor.
208. Scherban Kosta, Ljubljana — Scherban Demeter, komisijška trgovina z manufakturo na debelo, Ljubljana.
209. Kravčenko Ivan, Beograd — Tvorica Zlatogor, tovarna mila, sveč, sode, pralnih praškov in toščenih izdelkov, Maribor.
210. Meglič Martin, Markovci — Pletarna v Ptuj r. z. o. z., pletarstvo, Ptuj.
211. Furlan Viktor, Ljubljana — »Eterna« Kralj Fančič, specialno izdelovanje pogrebnih potrebščin, Ljubljana.
212. Tarkuš Ivan, Maribor — Mariborska afinerija zlata, reg. dr. z. o. z., afinerija in legiranje žlahtnih kovin ter njih predelava, galvanotehništvo, Maribor.
213. Kmetič Alojzij, Šk. Loka — Tovarna klobukov »Sešir« d. d., tovarna klobukov, Škofja Loka.
214. Gorup Ciril, Maribor — »Jugoelekta« k. d. Škof Romani, tovarna pletenin, Maribor.
215. Neumann Dane, Zagreb — Filip Bumiller, D. Löbl naslji. i Slavko Tomljenović k. d., tovarne palice in bičevnikov, Celje-Zagrad.
216. Halmoš Evgen, Murska Sobota — Cvetič Janez, tovarna perila, Murska Sobota.
217. Puš Marija, Ljubljana — Zedinjena zavarovalnica d. d. Vardar — Herceg-Bosna — Triglav, zavarovalnica, Ljubljana.
218. Scherban Demeter, Ljubljana — Scherban Demeter, komisijška trgovina z manufakturo na debelo, Ljubljana.
219. Zalokar Jakob, V. Mengeš — Zalokar Franc, čevljarstvo in trgovina raznih usnatih predmetov, Mengeš.
220. Benvenisti Hajim Beni, Beograd — Josip Kunc & Komp., tovarna tkanin in pletenin, Ljubljana.
221. Korošec Anton, Ljubljana — Jos. Vodnik-a dediči, tovarna kisa, Ljubljana.

222. Zafuta Janko, Gaberje — Baumann Josip, veletrgovna, izdelovalnica rumar, »Kojaka«, likerjev in sadnih sokov, Št. Ilj p. Maribor.
223. Kulm Peter, Maribor — »Clio« družba z. o. z., izdelovanje kemično-tehničnih, zlasti kozmetičnih izdelkov vsake vrste, Maribor.
224. Piber Matko, Ljubljana — Milarna & Svečarna d. d., milarna in svečarna, Ljubljana.
225. Dolničar Josko, Ljubljana — »Pekatek« tovarna testenin d. z. o. z., tovarna testenin, Ljubljana.
226. Čuka Una V., Skopje — Josip Kunc & Komp., tovarna tkanin in pletenin, Ljubljana.
227. Haas Anton, Maribor — »Unio« družba z. o. z., tovarna kemičnih izdelkov, Maribor.
228. Premelj Guido, Šoštanj — Premelj Guido, trgovina z mešanim blagom, Šoštanj.
229. Čepelja Stjepan, Zagreb — Ahlin Fr. V. in drug, mehanična pletarna, Ljubljana.
230. Ritošek Viktor, Lova 4 p. Celje — Čotič Rudolf, kozmetični laboratorij, Ljubljana.
231. Svete Alojzij, Ljubljana — Gospodarska zveza r. z. o. z., trgovina s specerijskim in kolonijalnim blagom ter deželni pridelki in žitom, Ljubljana.
232. Schroll Jurij, Ptuj — Schwab F. C., veletrgovina s specerijskim, kolonijalnim blagom in kemikalijami, Ptuj.
233. Zeleznik Nace, Jesenice — Vok Ign. veletrgovina s šivalnimi stroji in kolesi, Ljubljana.
234. Vrenk Franc, Ljubljana — Ant. Krisper Coloniale, trgovina s specerijskim, kolonijalnim blagom in deželni pridelki, Ljubljana.
235. Miklošič Franc, Maribor — Kurth Elemar, trgovina z manufakturo, Maribor.
236. Petrič Martin, Sv. Jurij — Smola Ferdo, tovarniška zaloga poljedelskih strojev in plugov, Sv. Jurij ob j. ž.
237. Jerman Filip, Zagreb — »Jerka« družba z. o. z., kemična tovarna barv, Ihan pri Domžalah.
238. Valenčak Ivan, Maribor — Mariborska afinerija zlata r. d. z. o. z., afinerija in legiranje žlahtnih kovin ter njih predelava, Maribor.
239. Podkrajnik Jože, Ptuj — W. Blanke, tiskarna, knjigovoznica in zaloga tiskovin, knjigarna in trgovina s papirjem in pisarniškimi potrebščinami, Ptuj.
240. Spitzko Avgust, Moste — F. Hrehorič, manufaktura veletrgovina, Ljubljana.
241. Zalokar Milan, Ljubljana — The Rex Co., specialna trgovina pisarniških potrebščin, Ljubljana.
242. Weber Carlo, Zg. Šiška — Klein Oskar, trgovska agentura, Ljubljana.
243. Kos Friderik, Ljubljana — Kunc Josip & Komp., tovarna tkanin in pletenin, Ljubljana.
244. Kaldor Sigmund, Novi Sad — »Stora« d. d., tovarna zaves, Št. Vid nad Ljubljano.
245. Kukenberg Andrej, Trbovlje — E. Jernas in drug, tovarna alkoholnih in brezalkoholnih pijač vseh vrst, Ljubljana.
246. Vovk Ludvik, Maribor — Mariborska afinerija zlata r. d. z. o. z., afinerija in legiranje žlahtnih kovin in njih predelava, Maribor.
247. Krajger Avgust, Kranj — »Ikn« d. z. o. z., mehanična tovarna pletenin in trikotarje, Kranj.
248. Avram Atijas, Split — Hribar Dragotin, Prva kranjska meh. avtom. tovarna pletenin in tkanin, tovarna pletenin in tkanin, Ljubljana.
249. Die Anton, Novi Pazar — »Jugospecial« A. Bucik d. z. o. z., trgovska agentura in komisija, Ljubljana.
250. Jerkin Ante Šodan, Split — Josip Kunc & Komp., tovarna tkanin in pletenin, Ljubljana.
251. Vogrin Franc, Maribor — Stajerska vinarska zadruga r. z. o. z., trgovina z vinom, Maribor.
252. Kristoforovič Borivoj, Split — »Čehojug« d. z. o. z., agentura, komisija in zastopstvo čehoslovaške industrije, Ljubljana.
253. Holub Pavla, Ljubljana — Hochban Terezijska, trgovska agentura s kemično-tehničnimi produkti, Ljubljana.
254. Moor Viktor, Stožice — »Proja« družba z. o. z., veleprazarna kave in tovarna hrana, Ljubljana.
255. Zeman Zdenko, Ljubljana-Moste — »Proja« družba z. o. z., veleprazarna kave in tovarna hrana, Ljubljana.
256. Fekter Anton, Retfala — »Jerka« družba z. o. z., kemična tovarna barv, Ljubljana.
257. Avšič Anton, Vič — Boc Vinko, prekupevanje govedine in prašičev, Moste pri Ljubljani.
258. Benčina Ivan, Ljubljana — Podboršek Peter, trgovina z vinom na debelo, Ljubljana.
259. Požar Marija, Maribor — Lozej Edmund, strojno pletenje, Maribor.
260. Pečecnik Josip, Maribor — Kirbiš Josip, seljska tovarna kvasa in slada, tovarna kvasa in slada, Celje.
261. Kinkl Friderik, Moste pri Ljubljani — »Jugoslavija« splošna zavarovalna družba, zavarovalnica, Ljubljana.
262. Potrebin Janko, Maribor — Foto-Kompanija d. z. o. z., tovarna fotografskih kartonov in drugih kartonov, Maribor.
263. Učak Ivan, Ljubljana — »Sešir« d. d., tovarna klobukov, Škofja Loka.
264. Pleunik Jože, D. Marija v Polju — Stranšek Frančiška, prodaja praška »Hamad« za pokončevanje škodljivca mrčesa, Dev. Marija v Polju.
265. Merzelj Miroslav, Trbovlje I. — Černe Anton, gravertstvo, emaljiranje in izdelovanje štampiljk ter pečatov, Ljubljana.
266. Petković Vasa B., Beograd — Tovarna klobukov in slaničnikov Ladstätter, Kurzhaider, Oberwalder d. z. o. z., tovarne klobukov in slaničnikov, Domžale.

267. Skrober Feliks, Kranj — Sitar & Svetek, gravertstvo, Ljubljana.
268. Novak Josip, Ljubljana — Jelačin Ivan, veletrgovna specerijske in kolonijalne robe, zaloga rudniške vode itd., Ljubljana.
269. Lederer Betrih, Beograd — Razboršek I., tovarna čevljev, Tržič.
270. Samuda Viktor, Moste pri Ljubljani — »Petovica« d. d., usnjarska industrija, Ptuj.
271. Pomorišac Čedomir, Mostar — »Unio« družba z. o. z., tovarna kemično-tehničnih izdelkov, Maribor.
272. Vagi Ladislav, Gaberje — Marout Ivan, mehanično pletenje nogavic, Zalec.
273. Golmajer Anton, Sp. Otok — Vok Ign., trgovina s šivalnimi stroji in kolesi, Ljubljana.
274. Podgoršek Josip, Maribor — Commerce d. d., trgovina z manufakturo, Ljubljana.
275. Plantarič Ignacij, Škofja Loka — »Jugoslavija« splošna zavarovalna družba, zavarovalnica, Ljubljana.
276. Dobnikar Ivan, Ježica — »Jugoslavija« splošna zavarovalna družba, zavarovalnica, Ljubljana.
277. Primožič M. Rudolf, Ljubljana — Knjigarina Učiteljske tiskarne r. z. o. z., trgovina s knjigami, učili ter pisarniškimi materialom, Ljubljana.
278. Pečovnik Stanko, Maribor — Majdič Peter »Merkur« d. z. o. z., veletrgovina z železnino, Celje.
279. Zupančič Ivan, Ljubljana — Fleischmann & Co. »Panexsol«, trgovina z medicinskotehničnimi predmeti, Ljubljana.
280. Kenda Ivan, Ljubljana — Jakovac Jure, izdelovanje kipcev iz mavca, Ljubljana.
281. Rauh Josip, Kavran — Černe Anton, gravertstvo, Ljubljana.
282. Elsner Walter, Litijska — Razboršek I., tovarna čevljev, Tržič.
283. Dečman Ivan, Celje — »Elka« Kudiš Leo, tekstilna tovarna, Celje.
284. Košnjek Josip, Klanec — Grašič Franc, izdelovanje čevljev, Kranj.
285. Fetz August, Sremska Mitrovica — Valentin Stampach & Co., trgovina z lesom in parna žaga, Maribor.
286. Nikolič Radomir, Beograd — Franc Woschnagg in sinovi d. d., tovarna usnja, Šoštanj.
287. Dražič Dragutin G., Beograd — Franc Woschnagg in sinovi d. d., tovarna usnja, Šoštanj.
288. Rosenfeld Anton, Ptuj — Tvorica Zlatogor, tovarna mila, sveč, sode, pralnih praškov in toščenih izdelkov, Maribor.

Predsednik:

Ivan Jelačin l. r.

Tajnik:

Ivan Mohorič l. r.

Razno

»Zveza bolgarskih Junakov« in Zveza jugoslovanskega Sokola sta najbolj poklicani, da delata za zblizanje med obema narodoma, je dejal car Boris podstarosti jugoslovanskega Sokola.

V ministrstvu za gozdove in rudnike pripravljajo uredbo o olajšavah, ki bi se dovolile lesni industriji radi sedanje lesne krize.

Bivši francoski minister za letalstvo Pierre Cot se mudi te dni v Beogradu. Kakor poročajo listi, ima njegovo bivanje čisto zasebni značaj.

Dr. Nedeljković, pomočnik finančnega ministrstva biva te dni v Ljubljani, da kontrolira delovanje raznih finančnih uprav. Moremo mu zagotoviti, da delujejo vse davčne uprave, zlasti pa finančna direkcija v Ljubljani naravnost vzorno. Priporočamo g. pomočniku, da ljubljanski sistem pri davčnih upravah uvede po vsej državi.

Radi požiga šole v Krvavem potoku v Julijski Benečiji so aretirale italijanske oblasti celo kopo Slovencev, ki so čisto brez krivde za požig. Kakor mnogo drugih, je tudi ta požig po vsej verjetnosti delo provokatorja.

Jugoslovanska hazenska reprezentanca je z zmago nad češkoslovaško reprezentanco osvojila svetovno prvenstvo v hazeni. Epohalen dogodek, ki bo na mah izboljšal naše stališče v zunanem svetu. Še nekaj takšnih svetovnih prvenstev, pa bomo v resnici prvi narod na svetu!

Državno tožilstvo v Zagrebu je prepovedalo razširjanje brošure, v kateri je natisnjen Strossmayerjev govor na vatikanskem koncilu proti nezmotljivosti papeža.

Po sklepu eksekutive »Assicurazioni Generali« v Trstu so bili imenovani za kuriste v Beogradu: Louis Beck, dr. Giuseppe Levi in dr. Robert Neuberg. Komentar k tem imenovanjem pač ni potreben, kvečjemu k naši neverjetni brezbriznosti.

Za tuberkulozo umre pri nas vsak dan okoli 100 do 110 oseb, kakor je izjavil minister za soc. politiko in nar. zdravje dr. Novak.

Na Viču je bila v nedeljo otvorena zelo okusno prirejena obrtniška razstava.

Nad 7000 delavcev je zaposlilo za delo pri vel. bečkereški sladkorni tovarnici, ki pa bo zaposlila le 1500 delavcev.

Dimitrov, znan iz lepeškega procesa zaradi požiga nemškega parlamenta, bo govoril na velikem shodu levičarskih strank v Posaarju.

Statistika bede in kulturnega zaostanka je statistika o italijanskih kmetijskih hišah, ki je bila te dni objavljena. Vseh kmetijskih stanovanjskih hiš je v Italiji 3.646.000, od katerih je več ko polovica hiš v nad vse slabem stanju. 160.000 hiš bi bilo treba sploh podreti, 500.000 hiš bi bilo treba popolnoma popraviti, en milijon hiš pa je potrebnih večjih ali manjših popravil. K stanovanjskim hišam se prišteva tudi 55 »hiš«, zgrajenih iz listja in zemlje ter 6000 votlin, v katerih prebivajo ljudje.

Rumunska je začela graditi velik most čez Dnjester, ki bo vezal Rumunijo z Rusijo. Most bo veljal 16 milijonov lejev.

Pruski prosvetni minister je izdal odlok, s katerim se prepoveduje v abecednikih uporaba latinice. Od l. 1935 dalje se sme uporabljati le gotica.

Tudi Hardtmutova tovarna svinčnikov je bila baje vmešana v hitlerjevski puč v Avstriji. Dunajska vlada je zato prepovedala vsako nabavo teh svinčnikov.

Radi hudih neviht je opustošenih veliko vinogradov ob Reni.

9000 Kitajcev je bilo v zadnjih dveh mesecih aretiranih v Mukdenu v Mandžuriji, ker so bili osumljeni, da so članj tajnih protijaponskih organizacij.

Vagon, ki je služil neki rodbini za bivanje, je zgorel v neki vasi v Španiji. Žena in šest otrok je zgorelo, le mož se je rešil, a je dobil težke opekline po vsem telesu.

Vodstvo patriotske fronte v Avstriji je sporočilo vsem avstrijskim občinam, da se mora v vsaki občini imenovati ena ulica po dr. Dollfussu.

Velika železniška nesreča se je dogodila v Rumuniji. Trčila sta skupaj dva velika petrolejska vlaka. Oba vlaka in železniška postaja, na kateri sta trčila skupaj, sta popolnoma pogorela.

Maskirani razbojniki so napadli v neki vasi na Madjarskem župnišče tamonjše evangelijske cerkve, ubili župnika in tri kmete, ki so prihiteli župniku na pomoč ter odnesli 100.000 pengov, ki so bili pripravljeni za popravilo cerkve in župnišča.

že v 24 urah barva, plesira in kemično snazi obleke. klobuke itd. Škrolit in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perile

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Sebeburgova ul. 3. Telefon št. 22-72.

Silno nizke cene povrtine v Slavoniji

Na tedenskih sejmih Slavonije so cene tako nizke, kakor že dolgo niso bile. V vaseh se dobi po 20 do 30 velikih paprik za en cel dinar. Tudi zelje je zelo poceni. Velike glave se dobe že sedaj po pol dinarja. Paradižniki se prodajajo po 50 do 70 par kilogram. Tudi kumarice so zelo poceni in za mal denar si jih morejo preskrbeti gospodinje za vso zimo.

Banatski vinski trg

Kupčija je slaba, ker kupujejo gostilničarji vino le za najnujnejšo potrebo. Navadna bela vina se plačujejo po 2 do 2:60, navadna črna vina po 2:40 do 3, otelo po 1:80 do 2:20, kvalitetna pa po 2:70 do 3:80 Din. Predlanska vina so nekoliko dražja.

Program ljubljanske radio-postaje

Sreda, dne 15. avgusta: 8.15: Poročila — 8.30: Gimnastika (Pustišek Ivko) — 9.00: Orgelski koncert, g. Šterbenc — 9.30: Versko predavanje — 10.00: Prenos iz stolnice — 11.00: Radijski orkester — 12.00: Čas, plošče — 16.00: Plošče — 16.30: Kozlovska sodba v Višnji gori — zvočna igra — 20.00: Slovenske narodne z orkestrom, pojo ga. Ramšakova, gđc. Mišičeva, gg. Gostič in Janko — 21.00: Pevski dueti, pojeta gg. Gostič in M. Rus — 21.30: Radijski orkester — 22.00: Čas, poročila, lahka glasba.

Četrtek, dne 16. avgusta: 12.15: Plošče — 12.45: Poročila — 13.00: Čas, plošče — 19.00: Zabavni fejttoni (Niko Pirnat) — 19.30: Plošče po željah — 20.00: Prenos iz Beograda — 22.00: Čas, poročila, lahka glasba.